

۱۰

دختری که گل می‌رفوشد!

بیرون کشیدن روایت‌های پنهان جنگ

۱۰

از افغانستان تا سرقت بزرگ بانک

۱۲

فرهنگ

پكشنبه ۲۲ آبان ۱۴۰۰ :: شماره ۶۰۷۲

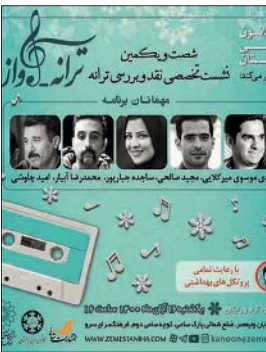

پیشنهاد امروز

دوباره شعر در «ترانه آواز»

یکی از جذابیت‌های شعر و دلشغولی‌های کسانی که به شعر و زیرشاخه‌هایش مانند ترانه علاقه دارند، حضور در نشست‌های ادبی و شنیدن تازه‌ترین سروده‌های شاعران از زبان خودشان است.

بعضی وقت‌ها هم این شعرها و ترانه‌های تازه به‌خاطر جذابیت‌های خود شعر یا شیوه‌های ابتکاری در خواندن شعر در شبکه‌های اجتماعی دست به دست می‌شود که باعث مشهور شدن شعر و البته شاعران می‌شود. یکی از نتایج همه‌گیری کرونا، تعطیل شدن جلسات شعرخوانی و نقد و بررسی آن در سطح کشور بود. اتفاقی که باعث شده‌است دل دوستاناران شعر برای حضور در این جلسات و شنیدن تازه‌ترین شعرهای شاعران تنگ شود. البته در روزهای اوج کرونا، لایوهای شعرخوانی زیادی به ابتکار شاعران یا انجمن‌های ادبی رایج شد اما هیچ چیزی جای شعرخوانی حضوری و شنیدن زنده و مستقیم شعر را نمی‌گیرد. خوشبختانه با کاهش شدت همه‌گیری کرونا و افزایش واکسیناسیون عمومی، کم‌کم جلسات ادبی و هنری رونق می‌گیرند. اگر شما هم دوستدار شعر هستید و دلتان برای حضور در یک نشست ادبی با حضور چند شاعر و ترانه‌سرای خوب تنگ شده‌است به شما پیشنهاد می‌دهیم که در شصت و یکمین نشست نقد و بررسی «ترانه آواز» که در آن جمعی از شاعران و استادان و کارشناسان موسیقی و ترانه حضور دارند، شرکت کنید و پس از مدت‌ها به صورت حضوری و مستقیم، شعر بشنوید.

این نشست ادبی امروز در فرهنگسرای سرو با همکاری کانون ادبی زمستان برگزار خواهد شد. محل برگزاری این نشست هم فرهنگسرای سرو واقع در خیابان ولی عصر (عج)، ضلع شمالی پارک ساعی، کوچه ساعی دوم است. اما اگر نتوانان این است که در این نشست چه شاعران و ترانه‌سرایانی شرکت می‌کنند و می‌شود شعرهای تازه‌شان را شنید، باید بگوییم چهره‌هایی نظیر مهدی موسوی میرکلایی، مجید صالحی، ساجده جبارپور، محمدرضا آبیاری و امید چاوشی به عنوان مهمان حضور دارند و کارشناسان موسیقی این نشست محمدرضا چراغعلی و محمدرضا عبوضی و کارشناسان ادبی عبدالجبار کاکایی و سجاد عزیزی (کارشناس و مجری) خواهند بود. این نشست امروز از ساعت ۱۶ برگزار می‌شود و برای این که خیالتان از بابت رعایت دستورالعمل‌های بهداشتی هم راحت شود، باید بگوییم در این نشست همه شیوه‌نامه‌های بهداشتی قرار است به صورت کامل رعایت شود.

سازنده عروسک‌های بلند قامت از دغدغه‌ها و مشکلاتش می‌گوید

غول‌پیکرهایی که شادی می‌آورند

هنر نمایش عروسکی و به تبع آن عروسک‌سازی، سابقه‌ای هزار ساله دارد و یکی از انواع جذاب عروسک‌ها، عروسک‌های غول‌پیکر یا عروسک‌های بلند قامت‌اند که در جشن‌ها، آیین‌ها و جشنواره‌ها از آنها استفاده می‌شود و برای همه گروه‌های سنی جذابند.

محسن اکرمی، هنرمند یزدی از معدود هنرمندانی در کشور است که در زمینه ساخت عروسک‌های بلند قامت به صورت تخصصی فعالیت دارد. اکرمی متولد آذر ماه ۱۳۵۸ در یکی از خانه‌های خشتی ابرکوه است و به گفته خودش کوچه‌های کاگه‌لی باران خورده و آفتاب داغ کویر و صفای مردمان این سرزمین باعث شد که عاشق ادبیات و هنر شود. پس از تحصیل در رشته اقتصاد، به جای مشاغل مربوط با این رشته به کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان رفت و در همان کتابخانه‌ای که در کودکی به آنجا می‌رفت، مشغول کار شد و اکنون ۱۵ سال است که مربی کانون پرورش یزد است. در این مدت در کارگاه‌های استادان بنام داخلی و خارجی به خصوص کارگاه تئاتر کودک پروفیسور کریستل هافمن و همچنین کارگاه‌های بداهه‌پردازی استاد پرویز برید درباره هنر نمایش آموخته است و در عروسک‌سازی نیز کارگاه فلورماری فنونتنس را تجربه کرده است.

او در گفت‌وگو با ما از دغدغه‌هایش در مورد عروسک‌های بلند قامت می‌گوید.

سمیه شرف دینی

چام‌چم یزد

❖ کار ساخت عروسک را چگونه شروع کردید؟

در کانون عروسک‌های نمایشی می‌ساختم ولی به‌طور مستقیم با استادان این رشته در ارتباط نبودم البته مطالعه کتاب‌ها و مراودات با اساتید در جشنواره‌های مختلف برایم کلاس آموزشی بود و در همین فرصت‌ها می‌دیدم و می‌پرسیدم و اکنون هم همین است. طراحی و ساخت عروسک‌های غول‌پیکر را پس از کارگاه تخصصی یونینما ایران در آبادان در سال ۱۳۹۵ آغاز کردم. این کارگاه آموزشی را خانم فلورماری فنونتنس طراح و سازنده این عروسک‌ها در شرکت گرند پرسونز فرانسه هدایت می‌کرد. آقای ژروم آتیشل، سازنده عروسک نیز دستیار خانم فلورماری بود و استاد فرناز بهزادی از اساتید پیشکسوت نمایش عروسکی فرانسوی‌ها را همراهی می‌کردند و البته ترجمه را هم انجام می‌دادند. البته قبل از تشکیل کارگاه، این عروسک‌ها و اجراهایشان به کار ساخت این عروسک‌ها شدم. اولین عروسک‌هایی که ساختم عروسک مردی کشاورز بود با تعدادی کلاغ که در سایز بزرگ مناسب برای اجرای صحنه‌ای اعضای نوجوان بودند منتها تکنیک ساخت آنها همان تکنیک غول‌پیکرها بود.

❖ برای ساخت این عروسک‌ها از چه شیوه و تکنیک‌هایی استفاده می‌کنید و مهم‌ترین مشخصه این عروسک‌ها چیست؟

تاکنون ۱۰ عروسک غول‌پیکر ساخته‌ام؛ دو عروسک دختر و پسر بوشهری به سفارش کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان بوشهر. چهار عروسک به سفارش سازمان فرهنگی اجتماعی ورزشی شهرداری یزد که خانواده یزدی شامل پدر بزرگ، مادر بزرگ، مرد و زن هستند و دختر و پسر نوجوان یزدی هم در حال ساخت هستند. این عروسک‌ها

عروسک‌ها چهارمتری هستند اما این بدان معنی نیست که مثلا بدن همه اینها مثل هم باشد و فقط سرها فرق بکنند. عروسک هم مثل مدل واقعی‌اش می‌تواند چاق یا لاغر باشد و به‌طور کلی مشخصات ظاهری خاص خودش را داشته باشد. این باعث می‌شود وقتی عروسک‌ها کنار هم قرار می‌گیرند زیبا باشند. این نیست که ما تعدادی بدن بسازیم و سرهای مختلفی روی آن بگذاریم و لباس بپوشانیم. این عروسک‌ها مشخصیت‌های غول‌پیکری هستند که هر کدام مشخصات خاص خودش را دارد.

❖ آیا ساخت این مدل عروسک‌ها مقرون به صرفه هست یا نه؟

عروسک‌ها را فعلا در فضای شخصی کوچکی که دارم می‌سازم. ساخت این نوع عروسک‌ها هزینه‌بر است و دستمزد افراد و سایر هزینه‌های کارگاه زیاد است. این عروسک‌ها معمولا به‌صورت تیمی ساخته می‌شوند ولی من عروسک‌ها را به تنهایی می‌سازم که این باعث می‌شود فرآیند ساخت قدری زمان‌بر باشد. این هنر هم مانند دیگر هنرها به حمایت نیاز دارد. نظیر اختصاص محلی برای کارگاه ساخت عروسک‌ها که تیم سازنده متحمل پرداخت اجاره محل نشود چرا که ما حاصل کار فارغ از این که متعلق به چه سازمانی باشد، در معرض دید مردم قرار می‌گیرد. اتفاقا در یزد فضاهای بسیاری برای اختصاص به این منظور وجود دارد. همچنین نگاه و رویکرد هنری مسئولان به هنر عروسکی بسیار مهم است. در کانون پرورش فکری، فضایی به عنوان کارگاه عروسک‌سازی ساخته شده که نیاز به تجهیز دارد به سازه‌ها و کار مناسبی نرسید. البته همه‌گیری کرونا در این مورد بی‌تاثیر نبود.

❖ به نظر شما مهم‌ترین کارکرد این نوع عروسک‌ها در جامعه چیست؟

از چند منظر می‌توان به این موضوع پرداخت. مردم به شادمانی نیاز دارند. این عروسک‌ها شادی را برای مردم به ارمغان می‌آورند. مردم با دیدن این آدم‌بزرگ‌های چندمتری که راه می‌روند و برایشان دست تکان می‌دهند شاد شده و برای دقایقی از مشکلات روزانه‌شان جدامی شوند و این نشاط اجتماعی باعث می‌شود تنش‌ها و اوپر خاشاگری‌ها کم شود و مردم با روحیه بهتری روز را به شب ببرانند.

بلندای قامت این عروسک‌ها باعث می‌شود از دوردست دیده شوند. در نمایش‌های معمول خیابانی می‌بینیم که مردم دور گروهی که اجرا دارند، جمع می‌شوند و افراد دیگر که از آنجا عبور می‌کنند نمی‌دانند که اجرا چیست چون چیزی نمی‌بینند. یا کودکی را تصور کنید که مثلا در راه پیمایی همراه پدر یا مادر در حرکت است. او تنها چیزی که می‌بیند پاهای آدم‌های اطرافش است یا حتی اگر در آغوش والدینش هم باشد فقط سر و صورت آدم‌های اطراف را

می‌بیند. تصور کنید عروسک غول‌پیکری در بین جمعیت در حرکت باشد. کودک آن را می‌بیند و به بالا نگاه می‌کند. این به بالا نگاه کردن بسیار مهم است مخصوصا وقتی می‌بیند یک آدم معمولی آن را حرکت می‌دهد. این در ناخودگاه کودک آفرینش را تداعی می‌کند. در بسیاری از کشورها می‌بینیم که عروسک‌های غول‌پیکر پیام‌آور موضوع مهم بشری هستند. به عنوان مثال عروسک غول‌پیکر آمال که این روزها اخبارش را می‌بینیم و می‌شنویم ماجرای دختر بچه سوری است که مسیر ۸۰۰۰ کیلومتری را از سوریه تا انگلستان در جست‌وجوی مادرش طی می‌کند و به نوعی نماینده میلیون‌ها کودک پناهجوست یا عروسک غول‌پیکر موکو در ژاپن برای حمایت از مناطق زلزله‌زده ناشی از سونامی بزرگ ۱۰ سال پیش یا عروسک غول‌پیکر استورم در انگلستان با پیام همچنین می‌توانند جاذبه مهمی در جذب گردشگر باشند.

❖ با توجه به این که شهر یزد یک شهر جهانی است پیشنهاد شما برای استفاده از ظرفیت تئاتر عروسکی در دوران پساکرونا چیست؟

شهر یزد با معماری خاص یکی از مراکز و نقاط هدف گردشگری کشور است. ثبت جهانی یزد باعث معرفی بیشتر این شهر به جهانیا شده است. در بسیاری از کشورها می‌بینیم که از فعالیت‌های فرهنگی و هنری به عنوان یکی از جاذبه‌های گردشگری استفاده می‌کنند. جشنواره شارلویل مزیر فرانسه بزرگ‌ترین جشنواره نمایش عروسکی در جهان است. این شهر کوچک در شمال فرانسه یک ششم یزد مساحت دارد. نمایش عروسکی شاخصه فرهنگی این شهر است و بیش از ۱۷۰ هزار گردشگر در مدت زمان برگزاری جشنواره به این شهر سفر می‌کنند. در یزد امکان ساخت انواع عروسک‌های غول‌پیکر را در فرم‌های انسانی و غیر انسانی داریم. غول‌پیکرها، جادوی بزرگ در گردهمایی‌های فضای باز هستند. یزد با معماری خاص و منحصربه‌فرد و وجود خانه‌های زیبا و بی‌نظیر قدیمی و گذرهای بسیار زیبا می‌تواند از هنر نمایش عروسکی برای جذب گردشگر و انتقال مفاهیم غنی فرهنگی، ملی و سنتی به مردمان دیگر کشورها استفاده کند. جشنواره بین‌المللی نمایش عروسکی یزد می‌تواند سرافرازی برای این رویداد ارزشمند باشد که امیدوارم با آرام شدن اوضاع همه‌گیری و پساکرونا، برگزاری جشنواره با جدیت توسط مسئولان فرهنگی شهر دنبال شود. **❖**

عروسک‌های غول‌پیکر همواره مورد توجه کودکان بوده است | عکس: سایت کانون پرورش فکری

اسماعیلی خبر داد

برنامه وزارت ارشاد برای خودکفایی در تولید کاغذ تا ۱/۵ سال آینده

وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی در حاشیه بازدید از پروژه‌های سینمایی سازمان سینمایی حوزه‌هنری از راه‌اندازی شورای عالی سینما با حضور رئیس جمهور خبر داد.

به گزارش جام‌چم و به نقل از مرکز روابط عمومی و اطلاع‌رسانی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، محمدمهدی اسماعیلی با اعلام این خبر گفت: با حضور رئیس جمهور در حال راه‌اندازی شورای عالی سینما هستیم.

وی افزود: در تولیدات سینمایی هیأت‌امانی جدیدی برای بنیاد فارابی انتخاب شد که این هیات با تحلیل و انتخاب دقیقی صورت گرفته به نوعی که بتواند بخش‌های محتوایی و ریل‌گذاری‌ها و پشتیبانی‌های مالی و اقتصادی را تأمین کند.

اسماعیلی همچنین درباره موضوع تأمین کاغذ مورد نیاز کشور گفت: ما همه زیرساخت‌های لازم را در اختیار داریم و تا یک سال و نیم آینده تقریباً در صنعت تولید کاغذ به خودکفایی لازم خواهیم رسید. هفته گذشته جلسه‌ای با معاون اول رئیس جمهور داشتیم و امیدواریم زمان بندی دقیق با برنامه روشن تدوین کنیم تا به ۸۰ درصد تولید مورد نیاز در حوزه نشر و کتاب برسیم. وی افزود: برای مثال در طول یک سال، حدود ۳۰۰ هزار تن به تولید کاغذ نیاز داریم و این میزان در حال حاضر رقم پایینی است ولی زیرساخت‌های آن فراهم است. کارخانه‌های کاغذ مازندران، استان فارس و خوزستان داریم که اگر آنها را هم فعال و از طرفی مدیریت واردات و حمایت‌های لازم و تسهیلات را داشته باشیم، می‌توانیم امیدوار باشیم.

نصیریان: بد نیست به خودمان بخندیم!

علی نصیریان در مراسم رونمایی از پوستر بیستمین جشنواره نمایش‌های آیینی و سنتی پیشنهاد کرد تا روی شخصیت «مبارک» (کاروانین شخصیت از طریق نمایشنامه نویسان وارد تئاتر امروز ایران شود. علی نصیریان، بازیگر و کارگردان با سابقه تئاتر و نمایش‌های آیینی و سنتی سخنران دیگر این مراسم بود. وی در این بخش از مراسم تصریح کرد: برگزاری بیستمین دوره جشنواره نمایش‌های آیینی و سنتی را تبریک می‌گویم که با همت و همراهی مدیران آگاه نظیر قادر آشنا و آدم‌های عاشق نمایش‌های آیینی و سنتی نظیر داوود فتحعلی بیگی، اردشیر صالح‌پور، محمدحسین ناصربخت و هنگامه مفید برگزار می‌شود. وی تأکید کرد: خواهش دارم افراد با استعداد در زمینه نمایشنامه نویسی روی شخصیت مبارک فکر کنند. اگر ما به نمایش‌های خلی حرف‌ها می‌تواند بزند. نصیریان یادآور شد: وقتی طرز مطرح باشد خیلی لطیف و دوست‌داشتنی نقد می‌کند و نقد را جذاب نشان می‌دهد. اگر ما در خلوت به خودمان بخندیم و خود را نقد کنیم، خوب است. من در این زمینه تلاش کردم ولی نتوانستم به آرزویی که داشتم تاملبارک را به نمایشنامه نویسی و تئاتر امروز گره بزنم، دست پیدا کنم.